Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0332

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter, mr. M.C.M. van Dijk, A.E. Tevel, leden en mr. F. Faes, secretaris)

Datum uitspraak	8 april 2026
Klacht van	De consument
Tegen	DEFAM B.V., gevestigd te Bunnik, verder te noemen Defam
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vorderingen afgewezen
Bijlage	Uitleg over de registers en de relevante bepalingen uit regelgeving

Samenvatting

Registratie persoonsgegevens. De consument heeft bij Defam een krediet aangevraagd, waarbij hij vervalste stukken heeft ingediend. Hierop heeft Defam de persoonsgegevens van de consument in de interne en externe verwijzingsregisters geregistreerd. De consument vordert verwijdering van zijn persoonsgegevens uit deze registers, althans verkorting van de registratieduur. De commissie is van oordeel dat Defam de persoonsgegevens in de registers mocht opnemen en dat de registratieduur proportioneel is. De vorderingen worden afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van Defam; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van Defam.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een gevoegde hoorzitting op 14 oktober 2025. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met zijn vertegenwoordiger de heer mr. H.L. Thiescheffer, advocaat kantoorhoudende te Leeuwarden. Namens Defam waren aanwezig: de heer mr. [naam 1], sr. legal counsel en mevrouw [naam 2], sr. adviseur klachtenmanagement.

1.3 De consument heeft bij Kifid ook een klacht ingediend over Rabobank (hierna: de bank) (dossiernummer [nummer]). Na de zitting zijn de consument en de bank in overleg getreden, maar dit heeft niet tot een oplossing geleid zodat nu alsnog op de klacht moet worden beslist.

1.4 De consument en Defam hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 In november 2024 heeft de consument via een tussenpersoon een krediet van € 15.000,- aangevraagd bij Defam. De leningovereenkomst is digitaal ondertekend door de consument. Het te lenen bedrag moest worden bijgeschreven op de betaalrekening van de consument.

2.2 In het kader van de beoordeling van de kredietaanvraag heeft de consument onder andere een bankafschrift van zijn betaalrekening bij de bank over oktober 2024, een transactie-overzicht van de bank en twee loonstroken ingediend. Bij Defam zijn twijfels gerezen over de echtheid van het bankafschrift. Daarop is Defam een onderzoek gestart.

2.3 Vervolgens heeft Defam de consument per e-mail geïnformeerd dat er twijfels bestonden over de echtheid van het ingediende bankafschrift en een van de loonstroken. Zij heeft de consument gevraagd om een toelichting en verzocht om de stukken opnieuw aan te leveren.

2.4 Op 20 november 2024 heeft de consument aan Defam gemaild dat hij de leningaanvraag wil annuleren, omdat hij de verbouwing inmiddels met een andere lening heeft gefinancierd. Hij stelt dat zijn documenten door een andere kredietverstrekker als legitiem zijn beoordeeld. Daarnaast noemt hij het onderlinge contact met de bank onwettig en waarschuwt hij dat hij een melding bij AFM en DNB zal doen als hij in diskrediet wordt gebracht. Hij heeft ook aangegeven geen aanvullende documenten te zullen verstrekken.

2.5 Hierop heeft Defam navraag gedaan bij de bank. De bank heeft aan Defam laten weten dat het bankafschrift was aangepast; het ingediende bankafschrift was van 2023, maar het leek of dit van 2024 was. Daardoor waren betaaltransacties, zoals zeer veel betalingen aan een veilingsite en contante stortingen, niet zichtbaar. Ook heeft de bank verklaard dat het inkomen lager was dan uit het gecontroleerde bankafschrift bleek. Ook de loonstrook over oktober 2024 bleek te zijn aangepast.

2.6 Defam heeft per brief van 26 november 2024 aan de consument medegedeeld dat zij vanwege de gebeurtenissen de persoonsgegevens van de consument vanaf 26 november 2024 heeft opgenomen in het Intern Verwijzingsregister (hierna: IVR), het Incidenten-register en het daaraan gekoppelde Extern Verwijzingsregister (hierna: EVR) voor acht jaar.

2.7 Defam heeft op 26 november 2024 tegen consument aangifte gedaan van valsheid in geschrifte, poging tot oplichting en het niet naar waarheid verstrekken van gegevens.

2.8 De consument heeft bij Defam bezwaar gemaakt tegen de registraties, waarbij hij heeft erkend dat hij de documenten heeft aangepast.

Defam heeft op 11 februari 2025 aan de consument bericht dat op grond van zijn bezwaar, de ernst van de situatie, de persoonlijke omstandigheden en zijn spijtbetuiging de registratieduur in het EVR zal worden ingekort van acht jaar naar vijf jaar. Verdere uitwisseling van standpunten tussen partijen heeft niet geleid tot een oplossing van de klacht van de consument, waarna hij zijn klacht bij Kifid heeft ingediend.

De klacht en de vorderingen van de consument

2.9 De consument vordert verwijdering van zijn persoonsgegevens uit het IVR, het Incidenten-register en het EVR, althans verkorting van de registratieduur. Daarnaast vordert hij vergoeding van de door hem gemaakte proceskosten.

2.10 Ter onderbouwing van deze vorderingen stelt de consument dat de registraties van zijn persoonsgegevens in de interne en externe registers op onterechte gronden zijn geschied, althans dat de registratie(duur) buitenproportioneel is. Hiertoe voert hij het volgende aan:

- De registraties zijn onterecht omdat er niet is voldaan aan de voorwaarden voor registratie. Ten tijde van de aanvraag leed de consument o.a. aan een dwangstoornis waarvoor hij in behandeling was. In het kader van deze behandeling nam hij zware medicijnen, waarbij in het begin (extreme) bijwerkingen kunnen optreden die bijdragen aan labiliteit in gedragspatronen en handelingspatronen. Ook zat hij toen een manische/depressieve periode, die verbonden was aan de bij hem gestelde diagnose OCD en autisme In het begin van deze periode was de dwangstoornis bijzonder ernstig en uitte zich in het doen van aankopen op een veilingsite. In een korte periode spendeerde de consument grofweg € 70.000,- aan aankopen via de veilingsite. Hierdoor kwam de consument in financiële problemen terecht. De vaste lasten konden niet meer betaald worden. Hij zag zich daarom genoodzaakt een krediet aan te vragen. Zijn aanvragen werden echter steevast geweigerd vanwege zijn buitenproportionele uitgaven op de veilingsite. In een fase van wanhoop heeft de consument een fout gemaakt en een vervalst bankafschrift van de bank ingediend bij de leningaanvraag bij Defam. De dwangstoornis belemmerde hem om rationeel na te denken en wel-overwogen keuzes te maken. Zijn handelingen en besluiten kunnen dan ook volledig teruggevoerd worden op de dwangstoornis.
- Daarnaast heeft de consument de kredietaanvraag geannuleerd en daarmee is sprake van een vrijwillige terugtred.
- De opname in de registers alsook de registratieduur is disproportioneel en weegt niet op tegen de persoonlijke belangen van de consument. Hij wordt onevenredig in zijn belangen getroffen. De consument heeft erkend dat hij het document heeft aangepast en hij heeft spijt betuigd. Hij is geen oplichter. Hij kan zijn werk niet meer goed uitvoeren vanwege de stress van de gebeurtenis. Bij de belangenafweging dient een groot gewicht te worden toegekend aan het feit dat hij kampte met dwangneuroses en zijn handelwijze niet kon overzien. Feitelijk was er sprake van ontoerekeningsvatbaarheid aan zijn zijde. Als gevolg van de registraties kan hij geen betaalrekening openen. Hij heeft inmiddels wel een basisbetaalrekening bij de bank.

Deze rekening kent evenwel beperkingen, zodat het voor de consument niet mogelijk is om bijvoorbeeld aankopen die hij gedaan heeft bij de veilingsite weer te verkopen en de benodigde gelden op de basisbetaalrekening te laten storten. Aldus is het voor de consument ook niet mogelijk om het substantieel verlies dat hij heeft geleden met aankopen bij de veilingsite enigszins te matigen door de spullen die zijn geleverd alsnog te verkopen. De consument is bezig om, met hulp en begeleiding, zijn leven weer op de rit te krijgen en schoon schip te maken.

Het verweer van Defam

2.11 Defam heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat het om

3.1 De commissie dient te beoordelen of Defam de persoonsgegevens van de consument terecht in de diverse registers heeft geregistreerd. De commissie zal beoordelen of de registraties juist en proportioneel zijn en of de duur van de registraties proportioneel is. Voor de werking van de registers en de betekenis van de verschillende gebruikte uitdrukkingen verwijst de commissie naar de bijlage.

Registratie in het EVR

3.2 De commissie beoordeelt eerst of Defam de persoonsgegevens heeft mogen opnemen in het Incidentenregister en het EVR.[1] Voor opname in deze registers is, kort gezegd, vereist dat er een zwaardere verdenking tegen de consument bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld.[2] Dit betekent dat een verdenking alleen niet genoeg is; hier moet ook bewijs voor zijn. Defam moet dus goede redenen hebben de gegevens te registreren en zij moet die redenen ook kunnen onderbouwen.

3.3 De commissie stelt voorop dat de consument heeft erkend dat hij het bankafschrift heeft aangepast en dat hij dit bij de kredietaanvraag heeft ingediend. De consument heeft dit aangepaste bankafschrift met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken. Dit levert naar het oordeel van de commissie – in ieder geval – het strafrechtelijk vergrijp valsheid in geschrifte op.[3] Daarmee is sprake een gegronde verdenking van een gedraging die een bedreiging vormt voor zowel Defam als de financiële sector als geheel.[4] Hierdoor worden immers potentieel de normen voor verantwoorde kredietverstrekking omzeild.

[1] Artikel 5.1.1 PIFI.
[2] Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720, overweging 4.4 (te vinden op www.rechtspraak.nl).
[3] Artikel 225 Wetboek van Strafrecht.
[4] GC Kifid nr. 2024-0972.

3.4 Hetgeen de consument hiertegen heeft ingebracht, maakt het voorgaande oordeel niet anders. De commissie zal dat hierna toelichten.

3.5 Voor zover de consument stelt dat zijn handelen het gevolg is van verschillende psychische stoornissen en daarbij behorende medicijnen, oordeelt de commissie als volgt. Hoewel de commissie begrip heeft voor de stelling van de consument dat hij onder invloed van deze stoornissen en de medicijnen heeft gehandeld, leidt dit niet tot het oordeel dat de registraties niet gerechtvaardigd zijn.[5] Daarbij weegt mee dat, gelet op de gemotiveerde betwisting door Defam, niet is komen vast te staan dat het plegen van de fraude daadwerkelijk voortkomt uit deze stoornissen.[6] Ook de verklaring van de consument dat hij uit geldnood handelde en dat sprake was van een noodgreep, overtuigt niet. Bovendien rechtvaardigt dit zijn handelen niet en doet het niets af aan het bedreigende karakter van de fraude.[7]

3.6 Verder heeft de consument gesteld dat hij de leningsaanvraag heeft geannuleerd en dat daarmee sprake is van vrijwillige terugtred.[8] Naar oordeel van de commissie slaagt dit verweer niet omdat de consument de kredietaanvraag pas heeft geannuleerd nadat hij door Defam geconfronteerd werd met vragen over het afwijkende bankafschrift.[9]

3.7 Gelet op het voorgaande is voldaan aan de hiervoor onder 3.2 genoemde maatstaf dat de te verwerken strafrechtelijke persoonsgegevens in voldoende mate moeten vaststaan. De commissie is dan ook van oordeel dat Defam de registratie in het EVR op juiste gronden heeft geplaatst.[10]

Subsidiariteit en proportionaliteit van de registratie in het EVR

3.8 Vervolgens toetst de commissie of Defam het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel voldoende in acht heeft genomen.[11]

3.9 Bij *subsidiariteit* gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel te bereiken. Het doel van de registratie is om andere financiële instellingen erop te attenderen dat er in het verleden met betrekking tot de consument iets aan de hand is geweest op het gebied van strafbare gedragingen. Dat doel is in dit geval in de ogen van de commissie te bereiken met een vermelding in het EVR en Defam mocht daartoe overgaan. Daarmee is aan het subsidiariteitsvereiste voldaan.

[5] GC Kifid nr. 2022-0912.
[6] GC Kifid nr. 2022-0016.
[7] GC Kifid nr. 2024-0815.
[8] Artikel 46b Wetboek van Strafrecht.
[9] GC Kifid nrs. 2020-937 en 2025-0584.
[10] Artikel 5.2.1 onder a en b PIFI.
[11] Artikel 5.2.1 PIFI.

3.10 Vervolgens dient de commissie te beoordelen of de registratie en de duur daarvan *proportioneel* is. Bij proportionaliteit gaat het om de afweging van de belangen over en weer.

3.11 Ten aanzien van proportionaliteit van de registratie in het EVR en de duur van deze registratie (vijf jaar), heeft Defam gesteld dat de gedragingen van de consument een bedreiging vormen voor de belangen van Defam en de financiële sector. Dit belang weegt volgens Defam zwaarder dan het belang van de consument. Gezien de geconstateerde vervalsingen bij de kredietaanvraag heeft de consument er naar de mening van Defam bewust voor gekozen om op grond van onjuiste financiële gegevens een krediet te verkrijgen. Daarbij weegt voor Defam mee dat de consument niet heeft meegewerkt aan het fraudeonderzoek en is blijven volharden in onjuiste verklaringen. Als verzwarende omstandigheden gelden bovendien zijn beschuldigingen aan het adres van Defam van onrechtmatig handelen, zijn dreigementen met meldingen bij toezichthouders zoals AFM en DNB, en het annuleren van de kredietaanvraag om mogelijke maatregelen te ontlopen. Hoewel de consument in een latere brief leek schoon schip te willen maken door de vervalsing te erkennen en excuses aan te bieden, blijkt uit zijn klacht dat hij uiteindelijk geen of slechts beperkte verantwoordelijkheid neemt voor zijn handelen. Hij schrijft zijn gedrag toe aan een dwangstoornis en stelt dat de registratie disproportioneel is vanwege vrijwillige terugtred, wat afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van zijn eerdere erkenning, aldus Defam.

3.12 In overweging 2.10 zijn de door de consument met zijn specifieke situatie verband houdende feiten en omstandigheden weergegeven die hij naar voren heeft gebracht. Hij heeft daarmee geconcretiseerd waarom hij door de registraties wordt belemmerd.

3.13 De commissie zal hierna toelichten waarom zij de registratie op zichzelf alsook de registratieduur van vijf jaar proportioneel vindt. Voor de commissie weegt mee dat het handelen van de consument als ernstig is aan te merken; het plegen van valsheid in geschrifte is een ernstig vergrijp. Defam mocht ervan uitgaan dat de informatie die de consument ten behoeve van de kredietaanvraag heeft aangeleverd volledig en – in ieder geval – niet gemanipuleerd was. Deze verplichting valt naar het oordeel van de commissie te herleiden tot een fundamentele eis in het maatschappelijk verkeer.[12] Tegen deze achtergrond heeft de consument naar het oordeel van de commissie over zijn belangen te weinig gesteld om de weegschaal op dit moment in zijn voordeel te doen doorslaan.

3.14 Vaststaat dat de consument thans beschikt over een basisbetaalrekening; hij kan dus bankieren. De commissie begrijpt dat de consument een groot belang heeft bij verwijdering van de registratie en dat de registratie nadelige gevolgen heeft voor de consument in die zin dat deze hem belemmert bij het afsluiten van nieuwe financiële producten. Hij heeft gesteld dat hij een andere (mogelijk zakelijke) betaalrekening nodig heeft omdat hij de wens heeft om zijn aankopen, die hij via de veilingsite heeft gedaan, weer te verkopen.

[12] O.a. GC Kifid 2022-0857 en 2024-0758.

Hierover zijn de consument en de bank na de zitting ook in overleg geweest. Dit heeft echter niet tot een oplossing geleid. Al met al heeft de consument echter onvoldoende gesteld dat er nu echte concrete belemmeringen zijn die hem in de weg staan. Ook begrijpt de commissie dat de consument ontdaan is door de registratie en hij daarvan stress ondervindt. Zij is echter van oordeel dat, gelet op de gerechtvaardigde belangen van Defam en de financiële sector, de registratie in het EVR en de duur daarvan van vijf jaar in het onderhavige geval niet disproportioneel is. Naar het oordeel van de commissie is er bij de registratieduur van vijf jaar voldoende rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de consument en de omstandigheden waaronder de fraude heeft plaatsgevonden. De commissie ziet geen aanleiding om tot een kortere duur van de registratie te komen.

Registratie in het Incidentenregister

3.15 Gelet op het voorgaande dient ook de registratie in het Incidentenregister te worden gehandhaafd. Het EVR is gekoppeld aan het Incidentenregister (artikel 5.1.1 PIFI). Dit brengt mee dat zolang registratie in het EVR terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven staan. Hierboven is vastgesteld dat de opname van de gegevens in het EVR terecht en proportioneel is. Hoewel Defam niet heeft laten weten of de registratieduur in het Incidentenregister ook is verkort naar vijf jaar, is de commissie niet gebleken van omstandigheden die een langere duur van de Incidentenregistratie dan de duur van de registratie in het EVR rechtvaardigen. Dit brengt mee dat deze gegevens ook voor vijf jaar in het Incidentenregister blijven staan.

Registratie in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR

3.16 Vervolgens is de vraag aan de orde of Defam de persoonsgegevens van de consument mocht registreren in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie. Deze registers vormen het interne waarschuwingssysteem van Defam en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen deze groep. Voor de werking van de registers verwijst de commissie naar de bijlage.

3.17 Hiervóór heeft de commissie vastgesteld dat tegen de consument een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van betrokkenheid bij valsheid in geschrifte en poging tot oplichting bestaat. Een vaststelling die op grond van artikel 33 lid 2 aanhef en onder b UAVG ook voldoende is om de registraties voor de duur van acht jaar in de Gebeurtenissenadministratie en het IVR te handhaven.

3.18 De commissie acht voor deze registraties de duur van acht jaar proportioneel om de navolgende redenen. Voorop staat dat de registraties in het IVR en de Gebeurtenissen-administratie zuiver intern voor de groep waartoe de financiële instelling behoord zijn. De registraties hebben tot gevolg dat de consument niet langer gebruik kan maken van de diensten van de groep van financiële ondernemingen waarvan Defam deel uitmaakt.

Omdat financiële instellingen die geen deel uitmaken van deze groep geen toegang tot de persoonsgegevens van de consument in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie hebben, wordt de consument dus, na afloop van de registratie in het EVR, niet belemmerd in zijn mogelijkheden om met een andere financiële instelling een overeenkomst aan te gaan.

Geen grond voor een proceskostenvergoeding

3.19 De consument vordert een proceskostenvergoeding. Omdat de commissie hiervoor heeft vastgesteld dat de registraties terecht en proportioneel zijn, is er geen grond voor toewijzing hiervan.

Slotsom

3.20 De conclusie is dat Defam de persoonsgegevens van de consument in het EVR, het Incidentenregister, de Gebeurtenissenadministratie en het IVR mocht opnemen. Ook is de duur van deze registraties proportioneel. Voor toewijzing van een proceskostenvergoeding is geen grond. De klacht is ongegrond en de vorderingen zullen worden afgewezen.

3.21 Als de consument in de toekomst als gevolg van de registraties tegen concrete problemen aanlopen, dan kan hij Defam opnieuw vragen een belangenafweging te maken.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/ . In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/ .

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Uitleg over de registers en relevante bepalingen uit regelgeving

Uitleg over het Incidentenregister en het EVR
Aangesloten financiële instellingen houden een Incidentenregister bij. Doet zich een incident voor, dan wordt dit incident omschreven in het Incidentenregister, waarbij ook de persoonsgegevens van de betrokkenen worden vermeld. Alleen medewerkers van de afdeling veiligheidszaken van de financiële instelling hebben toegang tot dit systeem. Toch kan deze registratie een beperkte externe werking hebben, omdat deze informatie onder voorwaarden met andere financiële instellingen kan worden uitgewisseld. De financiële instelling kan daarnaast besluiten om andere aangesloten financiële instellingen te waarschuwen door de persoonsgegevens van de persoon die bij het incident was betrokken op te nemen in het EVR, een systeem waar alle aangesloten financiële instellingen toegang toe hebben.

Medewerkers van andere financiële instellingen kunnen daardoor achterhalen of er over iemand een melding is opgenomen in het Incidentenregister van de financiële instelling. Vervolgens kunnen medewerkers van de afdeling Veiligheidszaken van een financiële instelling de informatie over het incident opvragen bij de financiële instelling die de melding heeft opgenomen in haar Incidentenregister. Het gevolg hiervan kan zijn dat niet alleen de financiële instelling die tot opname in het EVR is overgegaan, maar ook andere financiële instellingen hun (financiële) diensten aan de betrokkene, in dit geval de consument, kunnen weigeren. Beide registers hebben dus (een zekere) externe werking, waarbij geldt dat opname in alleen het Incidentenregister minder verstrekkend is dan wanneer ook een melding in het EVR is gedaan.

Omdat deze registraties grote gevolgen hebben voor degene wiens persoonsgegevens het betreft, mogen financiële instellingen niet zonder goede reden persoonsgegevens opnemen in de genoemde registers. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan die reden(en).[13] De opname van persoonsgegevens in het Incidentenregister en het EVR is alleen gerechtvaardigd als dat gebeurt in overeenstemming met de daarvoor geldende regels (waaronder het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 2021 (PIFI)', de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG).

In geval van de registratie van strafrechtelijke persoonsgegevens is vereist dat er een zwaardere verdenking tegen de consument bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld.[14] Dit betekent dat alleen een verdenking niet genoeg is; hier moet ook bewijs voor zijn. Het moet gaan om zodanig concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) kunnen dragen. Een financiële dienstverlener moet dus goede redenen hebben om de gegevens te registreren en hij moet dat ook voldoende kunnen onderbouwen.

De commissie toetst ook of de financiële instelling het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel voldoende in acht heeft genomen. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat bij elke gegevensverwerking moet zijn voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.[15] Dit volgt ook uit de AVG. Bij subsidiariteit gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel (het waarschuwen van de eigen organisatie dan wel andere financiële instellingen voor de gedragingen van de consument) te bereiken. Op grond van artikel 5.2.1 sub c PIFI dient de financiële instelling bij de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het EVR een proportionaliteitsafweging te maken bij het vaststellen van de registratieduur.

---

[13] Hof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, en GC Kifid nrs. 2017-717 en 2018-377.
[14] HR 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720 en Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710
[15] HR 9 november 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, rechtsoverweging 3.3.

Daarbij dient de financiële instelling de belangen van de consument mee te wegen. Dit houdt in dat een consument die verkorting van de duur van de registratie vordert, zal moeten aanvoeren op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom zijn belang zwaarder weegt dan het belang van de financiële instelling.

Uitleg over de Gebeurtenissenadministratie en het IVR
Het IVR is aan de Gebeurtenissenadministratie gekoppeld. Deze registers vormen het interne waarschuwingssysteem van een financiële instelling en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen deze groep.

De Gebeurtenissenadministratie is een register waarin (persoons)gegevens zijn verwerkt omdat zij van belang zijn voor de veiligheid en integriteit van de financiële instelling alsmede de groep waartoe de financiële instelling behoort en om die reden 'speciale aandacht' behoeven. In het IVR kunnen de verwijzingsgegevens van de betrokkene worden opgenomen zodat de eigen organisatie en de groep opmerkzaam wordt gemaakt op de persoon die was betrokken bij een 'gebeurtenis'. De opname van persoonsgegevens in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie is slechts gerechtvaardigd, indien de registraties in overeenstemming zijn met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG).

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (PIFI)

2 Begripsbepalingen
In dit Protocol wordt verstaan onder:
***Incident**: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;*

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister
***3.1.1** Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.*
(...)
***3.1.3** Aan het Incidentenregister is het Extern Verwijzingsregister gekoppeld. Het Extern Verwijzingsregister bevat uitsluitend Verwijzingsgegevens die onder strikte voorwaarden conform artikel 5.2 Protocol door de Deelnemers mogen worden opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de Deelnemers, alsmede de Organisatie van de Deelnemers via een Verwijzingsapplicatie. De Verwijzingsgegevens worden ontsloten door de Verwijzingsapplicatie*

4.1 Doel Incidentenregister en vastlegging van gegevens in het Incidentenregister
***4.1.1** Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren: 'Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;*
- *op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.'*

4.1.2 *Bij de vastlegging in het Incidentenregister moeten het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel in acht worden genomen.*

4.2 Toegang tot het Incidentenregister
(...)
4.2.3 *De gegevens in het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN en SFH (de Fraudeloketten).*

4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister
4.3.1 *Indien niet langer aan de voorwaarden van artikel 3.1.1 en 3.4.7 Protocol wordt voldaan draagt de Deelnemer zorg voor verwijdering van dit gegeven uit het Incidentenregister. De Deelnemer doet dit ook op basis van een gehonoreerd verzoek tot wissing van gegevens conform artikel 9.4 Protocol.*
4.3.2 *Onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.1 Protocol beoordeelt de Deelnemer na afloop van een onderzoek of opname van Persoonsgegevens in het Incidentenregister nog steeds voldoet aan de doelomschrijving van artikel 4.1.1 Protocol en de toets van artikel 4.1.2 Protocol.*
4.3.3 *Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opname in het Incidentenregister rechtvaardigt. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.*

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister
5.1.1 *Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Extern Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor Veiligheidszaken van de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.*

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister
5.2.1 *De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en onder toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.*
a. De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
b. In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachte wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

Relevante artikelen uit de AVG

Artikel 6
Rechtmatigheid van de verwerking
1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
(...)
f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 10
Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten
Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.